

Zadanie projektowe do wykonania przed egzaminem

Przykład 1

kill(all)\$reset()\$

Warning: Can set maxima's working directory but cannot change it during

Ciężar D ($m_D = 2 \text{ kg}$) jest przymocowany do pręta AB zawieszonoego na dwóch identycznych równoległych sprężynach, z których każda ma współczynnik sztywności $c = 3 \text{ N/cm}$. Punkt mocowania ciężarka D znajduje się w równej odległości od osi sprężyny.

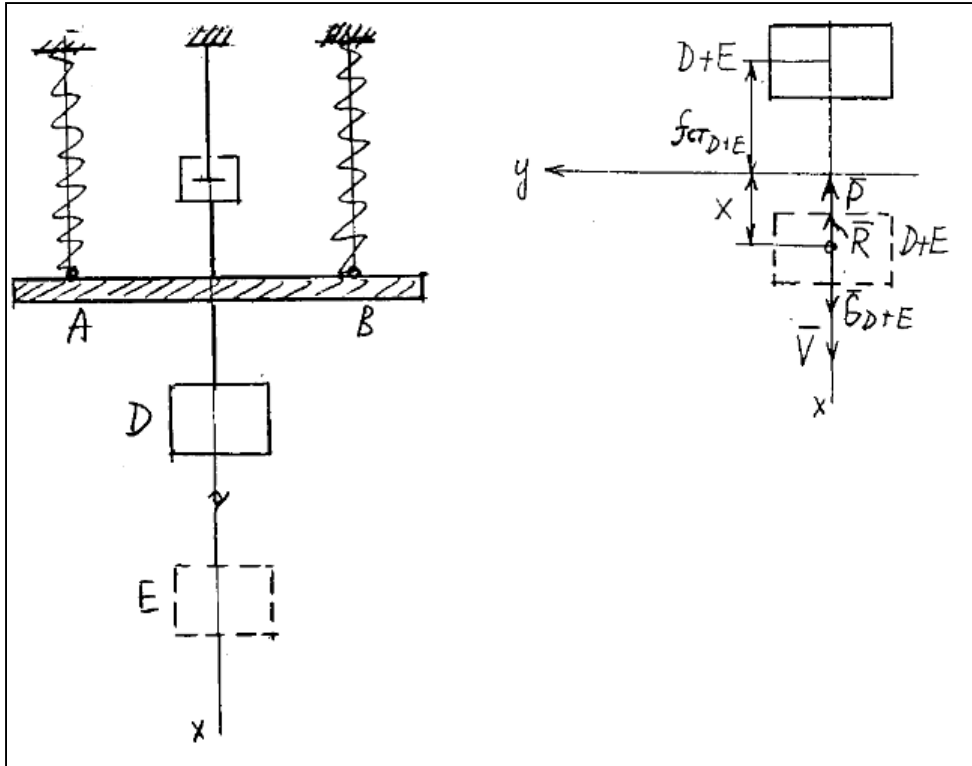
W pewnym momencie ładunek E zostaje zawieszony na ładunku D ($m_E = 1 \text{ kg}$). Opór ruchu układu dwóch obciążników jest proporcjonalny do prędkości: $R = 12v \text{ (N)}$, gdzie v to prędkość (m/s). Zignoruj masę absolutnie sztywnego pręta AB i masę części amortyzatora przymocowanej do drążka.

Znajdź równanie ruchu układu ciężarów D i E, odnosząc ich ruch do osi x ; wyrównać punkt odniesienia z położeniem spoczynkowym obciążenia układu obciążników D i E (przy statycznym odkształceniu sprężyn). Drążek łączący ciężarki jest uważany za nieważki i nieodkształcalny.

Obrazek 1:

Obrazek 2:

Obrazek 3:

DANE $m_D = 2 \text{ kg}$, $c = 3 \text{ N/cm}$, $m_E = 1 \text{ kg}$, $R = 12 \text{ V}$

Równanie różniczkowe ruchu masy D i E

$$(m_D + m_E) \ddot{x} = \sum X_i$$

$$(m_D + m_E) \ddot{x} = G_{D+E} - P - R$$

siła ciężkości $G_{D+E} = (m_D + m_E) \cdot g$

siła w sprężynie $P = c_{\Sigma} \cdot (x + f_{cm_{D+E}})$

siła tłumiąca $R = 12 \cdot v$

EKWIWALENTNA SZTYWNOŚĆ SPRĘŻYNY

$$c_{\Sigma} = c + c = 2c = 2 \cdot 3 = 6 \text{ N/cm}$$

$$\ddot{x} = g - c_{\Sigma} \cdot (x + f_{cm_{D+E}}) - 12v$$

$$\text{gdzie } m = m_D + m_E = 3 \text{ kg}$$

Obrazek 4:

$$\ddot{x} = g - \frac{c \Sigma (x + f_{cmD+E})}{m} - 12 \cdot v', \quad m = m_D + m_E = 2 + 1 = 3$$

depends(x1,t)

eq1:diff(x1,t,2)=g-cs*(x1+fs)-d*diff(x1,t);

$$\frac{d^2}{dt^2} x1 = -d \left(\frac{d}{dt} x1 \right) - cs (x1 + fs) + g$$

Obrazek 5: Sposób wyznaczenia ugięcia statycznego
f_cmD+e

$$mg = c f_{cmD+E}$$

eq2:m*g=cs*fs

fs:solve(eq2,fs)

fs:rhs(fs[1]);

$$\frac{g m}{cs}$$

m:2+1 c:3 g:10 cs:c+c d:12

fs:ev(fs);

eq1:ev(eq1);

$$\frac{d^2}{dt^2} x1 = -12 \left(\frac{d}{dt} x1 \right) - 6 (x1 + 5) + 10$$

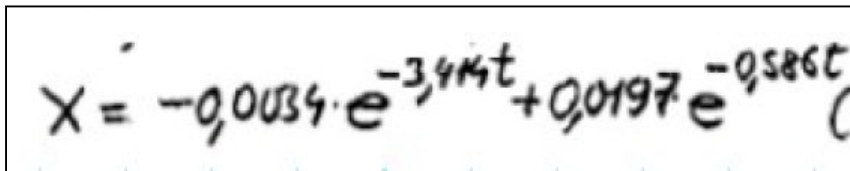
sol1:ode2(eq1,x1,t);

$$x1 = \frac{10}{3} + \%k1 \%e^{\frac{(2\sqrt{30}-12)t}{2}} + \%k2 \%e^{\frac{(-2\sqrt{30}-12)t}{2}} -$$

sol1u:ic2(sol1,t=0,x1=1·g/cs,'diff(x1,t)=0);

$$x1 = \frac{(\sqrt{30}+5) \%e^{\frac{(2\sqrt{30}-12)t}{2}}}{2} - \frac{(\sqrt{30}-5) \%e^{\frac{(-2\sqrt{30}-12)t}{2}}}{2} - \frac{10}{3}$$

Obrazek 6:

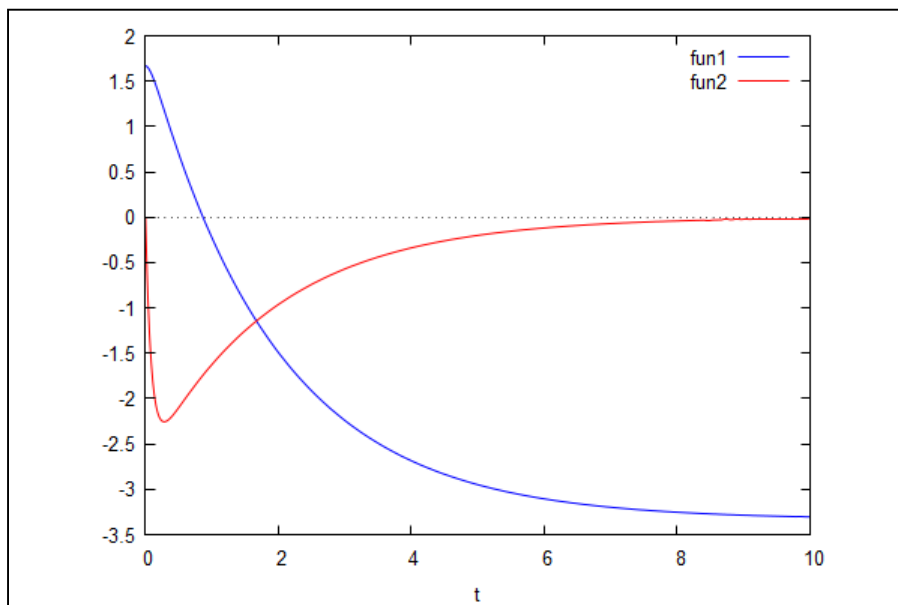
$$\dot{x} = -0,0034 \cdot e^{-3,414t} + 0,0197 \cdot e^{-0,586t} \quad (C)$$

x1:rhs(sol1u),numer;

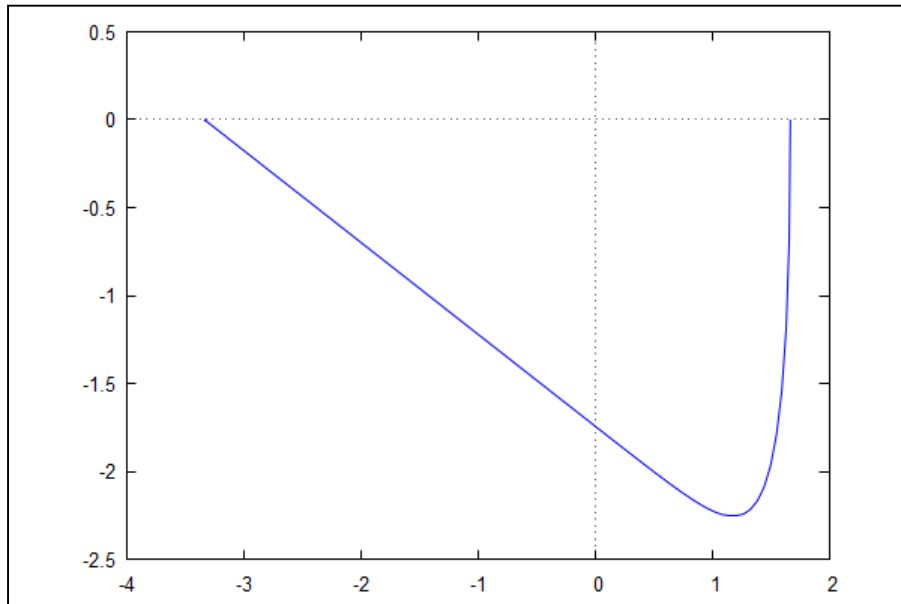
$$5.238612787525831 \%e^{-0.5227744249483388 t} - 0.2386127875258306 \%e^{-11.47722557505166 t} - 3.333333333333333$$

xdot:diff(x1,t)\$

wxplot2d([x1,xdot],[t,0,10]);


```
wxplot2d([parametric,x1,xdot,[t,0,100]]);
```


1

Przykład 2

```
kill(all);reset()$
```

done

W momencie przecięcia cięgna łączącego ciężarki D ($m_D = 1 \text{ kg}$) i E ($m_E = 2 \text{ kg}$) punkt B (górny koniec połączonych szeregowo sprężyn) zaczyna się przesuwać zgodnie z prawem $\xi = 1,5\sin 18t$ (cm) (oś ξ skierowana jest pionowo w dół). Współczynniki sztywności sprężyn przy $c_1 = 12 \text{ N/cm}$, przy $c_2 = 36 \text{ N/cm}$.

Znajdź równanie ruchu obciążenia D, odnosząc ich ruch do osi x; wyrównać punkt odniesienia z położeniem spoczynkowym obciążenia D (przy statycznym odkształceniu sprężyn). Drażek łączący ciężarki jest uważany za nieważki i nieodkształcalny.

Obrazek 7:

Równanie dynamiki

$$m\ddot{\xi} = mg - c(x + f_{cmD+E} - \xi)$$

$$m\ddot{x} = mg - cx + c f_{cmD+E} + c\xi$$

Obrazek 8:

1 EKWIWALENTNA STAKA SPRĘŻYNY

$$c = \frac{c_1 c_2}{c_1 + c_2} = 9 \text{ N/cm}$$

2 RÓWNIANIE DYNAMIKI NEWTONA

$$m_D \ddot{x} = \sum P_i = G_0 - P$$

gdzie $G_0 = m \cdot g$

$$P = c(x + f_{cmD} - \xi), \quad \xi = 1.5 \sin 18t$$

$$m_D \ddot{x} = m \cdot g - c(x + f_{cmD} - \xi)$$

Dla stanu równowagi $G = P_0, \quad m_D g = c f_{cmD}$

$$m_D \ddot{x} = -cx + c\xi$$

$$\ddot{x} + \frac{c}{m_D} \cdot x = \frac{c}{m_D} \cdot \xi_0 \quad \text{gdzie } \xi_0 = d \sin p \cdot t$$

$$k^2 = \frac{c}{m_D} = 900 \text{ rad/s} \rightarrow k = \sqrt{900} = 30 \text{ rad/s}, \quad h = \frac{c \cdot d}{m_D} = \frac{9 \cdot 1.5}{1} = 13.5 \text{ N/s}^2$$

depends(x_1, t);

[$x_1(t)$]

jeśli przyjąć 10 to układ wpada w rezonans

$\xi: 2 \cdot \sin(10 \cdot t)$;

2 sin(10 t)

eq1: $m \cdot \text{diff}(x_1, t, 2) = m \cdot g - c \cdot (x_1 + fs - \xi)$;

$$m \left(\frac{d^2}{dt^2} x_1 \right) = g m - c (x_1 - 2 \sin(10 t) + fs)$$

Obrazek 9:

$$c \cdot f_{cm_{D+E}} = mg \quad \sum X_i = 0: G - P_0 = 0$$

$$f_{cm_{D+E}} = \frac{mg}{c} = \frac{4 \cdot 98}{400} = 0,098M$$

$$\text{eq2: } c \cdot fs = m \cdot g$$

$$\text{fs: solve(eq2, fs)}$$

$$\text{fs: rhs(fs[1])}$$

$$\frac{g m}{c}$$

$$g: 9.81 \quad c: 400 \quad mD: 1.6 \quad mE: 2.4 \quad m: mD + mE;$$

$$4.0$$

$$\text{fs, ev}$$

$$0.0981$$

$$\text{eq1: eq1, ev}$$

$$4.0 \left(\frac{d^2}{dt^2} x1 \right) = 39.24 - 400 \left(x1 - 2 \sin(10 t) + \frac{g m}{c} \right)$$

$$\text{sol1: ode2(eq1, x1, t)}$$

rat: replaced -39.24 by -981/25 = -39.24

rat: replaced 4.0 by 4/1 = 4.0

$$x1 = \%k1 \sin(10 t) -$$

$$\frac{100000 c t \cos(10 t) + 10000 g m - 981 c}{10000 c} + \%k2 \cos(10 t)$$

$$\text{fsE: } mE \cdot g / c;$$

$$0.05886$$

```
sol1u:ic2(sol1,t=0,x1=fsE,'diff(x1,t)=0);
```

rat: replaced 0.05886 by $2943/50000 = 0.05886$

$$x1 = \sin(10 t) -$$

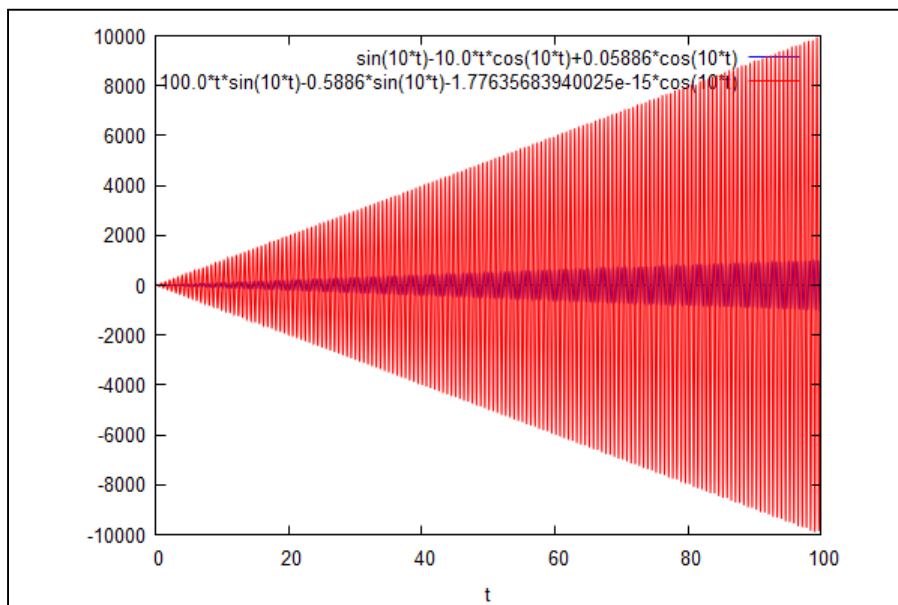
$$\frac{100000 c t \cos(10 t) + 10000 g m - 981 c}{10000 c} + \frac{2943 \cos(10 t)}{50000}$$

```
x1:rhs(sol1u),numer;
```

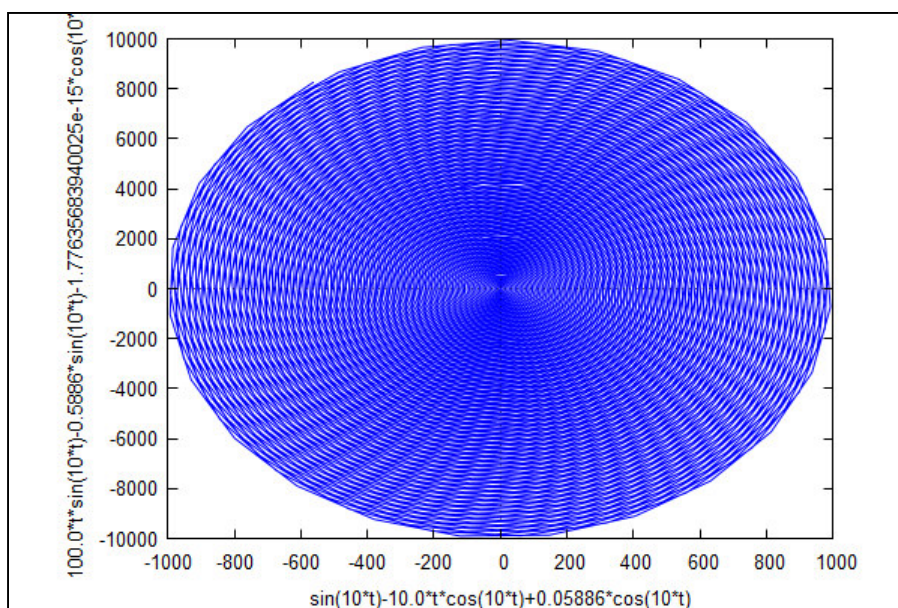
$$\sin(10 t) - 10.0 t \cos(10 t) + 0.05886 \cos(10 t)$$

```
xdot:diff(x1,t)$
```

```
wxplot2d([x1,xdot],[t,0,100]);
```



```
wxplot2d([parametric,x1,xdot],[t,0,100]);
```


Przykład 3

Zadania

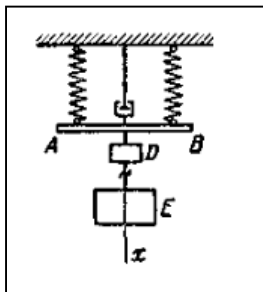
- 1. Wyznaczyć zgodnie z wyżej pokazanymi przykładami równanie różniczkowe ruchu układu sprężyn.**
- 2. Obliczyć funkcję określającą położenie ciężaru.**
- 3. Wykonać symulacje wpływu parametrów początkowych na zachowanie się układu.**
- 4. Wyznaczyć częstotliwość rezonansową**

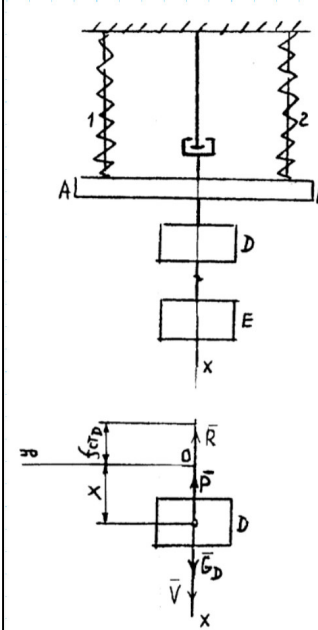
Zadania będą omawiane w trakcie egzaminu z Drgań w konstrukcjach lotniczych

Odształcenie statyczne dwóch jednakowych równoległych sprężyn pod działaniem obciążników D ($m_D = 0,5 \text{ kg}$) i E ($m_E = 1,5 \text{ kg}$) $f_{st} = 4 \text{ cm}$
Obciążniki są zawieszane na sprężynach za pomocą absolutnie sztywnego pręta AB. W pewnym momencie pręt łączący ciężarki zostaje przecięty. Opór ruchu obciążenia D jest proporcjonalny do prędkości: $R = 6v$, gdzie v jest prędkością. Zignorować masę pręta i masę części amortyzatora przymocowanej do pręta.

Znajdź równanie ruchu układu ciężarów D i E, odnosząc ich ruch do osi x ; wyrównać punkt odniesienia z położeniem spoczynkowym obciążenia układu obciążników D i E (przy statycznym odształceniu sprężyn). Drażek łączący ciężarki jest uważany za nieważki i nieodkształcalny.

Obrazek 14: d34; Wyznaczyć równanie ruchu drgającego dla następujących danych
 $k_1 = k_2 = k$

Obrazek 15:

1 EKWIWALENTNA SPRĘŻYSTOŚĆ
 $C = \frac{m_D + m_E}{f_{st}} \cdot g = 480 \text{ N/cm}$

2 RÓWNANIE RUCHU
 $m_D \cdot \ddot{x} = \sum X_i \rightarrow m_D \cdot \ddot{x} = G_D - P - R$
 $G_D = m_D \cdot g, P = C(x + f_{cm}) - \text{sprężyna}$
 $R = Gv = G \dot{x}$
 $m_D \ddot{x} = m_D \cdot g - C(x + f_{cm}) - G \dot{x}$
 ZA RÓWNO WAGI MAMY
 $G_D - P_0 = 0 \rightarrow m_D \cdot g - C f_{cm} = 0$
 $m_D \ddot{x} = -Cx - G \dot{x}$
 $\ddot{x} + \frac{G}{m_D} \dot{x} + \frac{C}{m_D} x = 0$

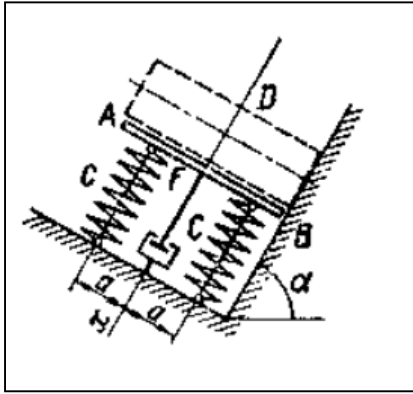
$f=0 \quad x_0 = f_{cmE} \rightarrow f_{cmE} = \frac{m_E g}{C} = \frac{1.5 \cdot 9.8}{480} = 0.3 \text{ m}$
 ! UGIĘCIE SPRĘŻYNY OD UDEZWIĘCIA!

2 zadanie dla Marka Komandera

Obciążnik D ($m = 1 \text{ kg}$) jest zamocowany w środku absolutnie sztywnego pręta AB, łączącego końce dwóch identycznych równoległych sprężyn bez nadawania prędkości początkowej; sprężyny nie są zdeformowane. Współczynniki sztywności sprężyn $c = 1,5 \text{ N/cm}$. Opór ruchu ładunku jest proporcjonalny do prędkości: $R = 8v$, gdzie v to prędkość, $\alpha = 60^\circ$. Pomiń masę pręta AB i masę części amortyzatora przymocowanej do pręta.

Znajdź równanie ruchu obciążenia D od momentu zetknięcia się obciążenia z układem sprężyn, zakładając, że podczas dalszego ruchu obciążenie nie jest oddzielane od sprężyn. Ruch obciążenia przypisywany jest do osi X, przyjmując za punkt odniesienia pozycję spoczynkową obciążenia (przy statycznym odkształceniu sprężyn).

Obrazek 16: d310

Obrazek 17:

1 $C_1 = C + C = 2C = 300 \text{ N/m}$

2 RÓWNANIE RUCHU MASY D

$$m\ddot{x} = G \cdot \sin \alpha - P - R \quad G = m \cdot g$$

$$m\ddot{x} = m g \sin \alpha - C_1(x + f_{cm}) - R = \alpha \dot{x} \quad P = C_1(x + f_{cm})$$

przy równowadze mamy $G \sin \alpha = P_0$

$$m g \sin \alpha - C_1 f_{cm} = 0$$

$$m\ddot{x} = -C_1 x - \alpha \dot{x}$$

$$\ddot{x} + \frac{C_1}{m} x + \frac{\alpha}{m} \dot{x} = 0 \quad k^2 = \sqrt{\frac{C_1}{m}} = 17,32$$

$$\ddot{x} + k^2 x + 2n \cdot \dot{x} = 0 \quad n = \frac{\alpha}{2m} = 4,1075$$

Obrazek 18:

RÓZWIĄZANIE dla $n < k$

$$x = e^{-nt} (A_1 \cos k_1 t + A_2 \sin k_1 t)$$

$$k_1 = \sqrt{k^2 - n^2} = 16,852 \text{ wó/s}$$

$$x = e^{-4t} (A_1 \cos k_1 t + A_2 \sin k_1 t)$$

$$\dot{x} = \frac{d}{dt} x$$

dla $t=0 \quad x_0 = -f_{cm} \rightarrow f_{cm} = \frac{G \sin \alpha}{C_1} = 0,00283 \text{ m}$

$$\dot{x}_0 = v_0 = 0 \quad x_0 = A_1 = -0,00283 \text{ m}$$

$$\dot{x}_0 = -4A_1 + 16,852 A_2 = 0$$

$$A_2 = \frac{-4 \cdot 0,00283}{16,852} = -0,00067 \text{ m}$$

$$x_D = e^{-4t} (-0,00283 \cdot \cos 16,852 t - 0,00067 \cdot \sin 16,852 t)$$

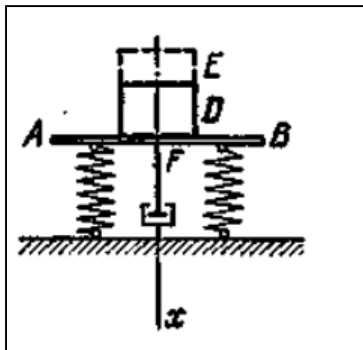
RÓWNANIE RUCHU MASY D

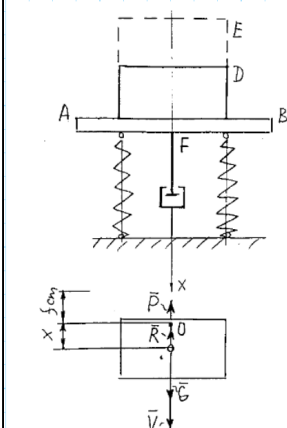
3 zadanie dla Piotra Lewandowskiego

Odształcenie statyczne każdej z dwóch identycznych równoległych sprężyn pod działaniem obciążenia D ($m_D = 20 \text{ kg}$) jest równe $f_{st D} = 2 \text{ cm}$. W pewnym momencie obciążenie E ($m_E = 10 \text{ kg}$) jest umieszczony na ładunku D . Opór ruchu obciążeń jest proporcjonalny do prędkości: $R = 60\sqrt{3}v$, gdzie v jest prędkością. Należy pominąć masę absolutnie sztywnego pręta AB oraz masę związanej z nim części amortyzatora.

Znajdź równanie ruchu dla układu ciężarów D i E , odnosząc ruch do osi x ; wyrównać punkt odniesienia z położeniem spoczynkowym układu obciążników D i E (przy statycznym odształceniu sprężyn). Zakłada się, że obciążenia D i E nie rozdzielają się podczas wspólnego przemieszczania.

Obrazek 19: d318

Obrazek 20:

EKWIWALENTNA SPRĘŻYSTOŚĆ

$$\sum y_i = 0 \rightarrow G_D - P = 0 \quad \text{wówwwwwwww}$$

$$m_D \cdot g - c \cdot f_{cm} = 0 \rightarrow c = \frac{m_D \cdot g}{f_{cm}} = 9800 \text{ N/m}$$

R.R. $m \ddot{x} = \sum X_i$

$$m \ddot{x} = G - P - R, \quad G = m_D g, \quad m = m_D + m_E = 30 \text{ kg}$$

$$P = c(x + f_{cm})$$

f_{cm} - wgłębienie statyczne od wału D i E

$$m \ddot{x} = m_D g - c(x + f_{cm}) - R, \quad e = 60\sqrt{3}$$

$$m \ddot{x} = -c x - R$$

$$\ddot{x} + \frac{c}{m} x + \frac{R}{m} = 0 \quad \leftarrow \begin{matrix} m_D g = c \cdot f_{cm} \\ k = \sqrt{\frac{c}{m}}, \quad n = \frac{R}{2m} \end{matrix}$$

$$\ddot{x} + k^2 x + 2n \dot{x} = 0 \quad \text{dużo więcej D}$$

$$x = e^{-1.732t} (0.01 \cos(17.32t) + 0.001 \cdot \sin(17.32t))$$

$t=0$
 $y_0 = 0$
 $\dot{y}_0 = \dot{x}_0 = 0$

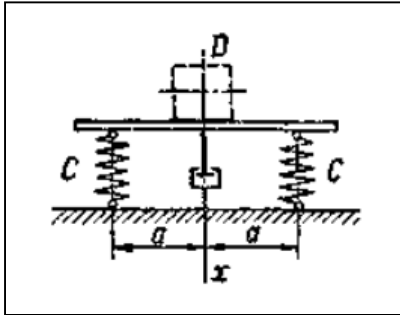
4 zadanie dla Radosława Sudera

Współczynnik sztywności każdej z dwóch równoległych sprężyn, na których spoczywa płyta, $c = 130 \text{ N/cm}$. Obciążenie D ($m = 40 \text{ kg}$) jest umieszczane na środku płyty i zwalniane bez prędkości początkowej za pomocą nieodkształconych sprężyn. Opór ruchu ładunku jest proporcjonalny do prędkości: $R = 400v$, gdzie v to prędkość. Nie zwracaj uwagi na ciężar płyty grzejnej i amortyzatora.

Pomijając masę płytki i zakładając, że jest ona absolutnie sztywna, znajdź równanie ruchu obciążenia D od momentu zetknięcia się z płytą, zakładając, że podczas dalszego ruchu obciążenie nie oddziela się od płyty.

Ruch obciążenia przypisywany jest do osi X, przyjmując za punkt odniesienia pozycję spoczynkową tego obciążenia (przy statycznym odkształceniu sprężyn).

Obrazek 21:d327

Obrazek 22:

$G = mg$
 $P = c(x + f_{cm})$
 $R = \alpha \cdot \dot{x}$

RÓWNAŃCIE RUCHU
 $m\ddot{x} = +G - P - R$

$m\ddot{x} = mg - c(x + f_{cm}) - \alpha \cdot \dot{x}$ dla równowagi
 wtedy $mg = c \cdot f_{cm}$ $n < k$

$m\ddot{x} = -cx - \alpha \dot{x}$
 $\ddot{x} = \frac{c}{m}x + \frac{\alpha}{m}\dot{x} = 0$
 $\ddot{x} + k^2x + 2n\dot{x} = 0$

$k^2 = \frac{c}{m} = 25 \text{ s}^{-2}$
 $n = \frac{\alpha}{2m} = 5$

$x = e^{-nt} (C_1 \cos kt + C_2 \sin kt)$
 $k_1 = \sqrt{k^2 - n^2} = 25$
 $x = e^{-5t} (C_1 \cos 25t + C_2 \sin 25t)$

SZUKAMY C_1 i C_2
 $t=0 \quad x_0 = -f_{cm} = -mg/c = 0,0302 \rightarrow C_1 = -0,0302$

Obrazek 23:

$\dot{x} = \frac{d}{dt}x = -5e^{-5t} (C_1 \cos(25t) + C_2 \sin(25t)) +$
 $+ e^{-5t} (-C_1 \cdot \sin(25t) + C_2 \cos(25t))$

dla $t=0 \quad \dot{x}_0 = 0 \quad -5C_1 + 25C_2 = 0$
 $C_2 = -0,0060 \text{ m}$

$x = e^{-5t} (-0,0302 \cos 25t - 0,006 \sin 25t)$

RÓWNAŃCIE RUCHU MASY D

W podanych wyżej rozwiązaniach ręcznych mogą
ale nie muszą być błędy rachunkowe (sprawdzałem
ale diabeł tkwi w szczegółach)